

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ МАЂАРСКЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О ПРАВОВРЕМЕНОЈ РАЗМЕНИ ИНФОРМАЦИЈА У СЛУЧАЈУ РАДИОЛОШКЕ ОПАСНОСТИ

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Мађарске и Владе Републике Србије о правовременој размени информација у случају радиолошке опасности, сачињен у Београду, дана 1. јула 2014. године, у два оригинална примерка, на српском, мађарском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Владе Мађарске и Владе Републике Србије о правовременој размени информација у случају радиолошке опасности, у оригиналу на српском језику гласи:

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЋУ ВЛАДЕ МАЂАРСКЕ И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
О ПРАВОВРЕМЕНОЈ РАЗМЕНИ ИНФОРМАЦИЈА У СЛУЧАЈУ
РАДИОЛОШКЕ ОПАСНОСТИ**

Влада Мађарске и Влада Републике Србије (у даљем тексту: уговорне стране);

Желећи да потпуно и у целини испуне одредбе закључних докумената Конференције о безбедности и сарадњи у Европи и тако ојачају пријатељске односе између уговорних страна;

С уверењем да је потребно да што пре обезбеде значајне информације о радиолошким опасностима, како би могуће прекограничне последице биле што мање;

С уверењем да правовремена размена информација и искустава о нуклеарној сигурности и радијационој сигурности у значајној мери доприноси општој сигурности становништва држава уговорних страна;

Имајући у виду Конвенцију о раном обавештавању о нуклеарним несрећама (1986) и Конвенцију о помоћи у случају нуклеарних несрећа или радиолошких опасности (1986), као и призната начела сарадње у оквиру Међународне агенције за атомску енергију;

Уважавајући да је Мађарска држава чланица Европске уније (ЕУ) и Европске заједнице за атомску енергију и да је, као таква, обавезана одредбама ЕУ уговора (Уговор о Европској унији, Уговор о функционисању Европске уније, Уговор о оснивању Европске заједнице за атомску енергију) и пратећих прописа;

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.
Област примене

1. Овај споразум односи се на начине обавештавања и размене информација у свим случајевима у којима уговорна страна одлучи да предузме мере широких размера за заштиту становништва у случају следећих опасности:

а) акцидента који се догодио на територији државе уговорне стране који укључује објекте и активности наведене у ставу 2. овог члана услед којег је дошло или би могло доћи до значајног испуштања радиоактивног материјала; или

б) откривања неубичајених нивоа радиоактивности на територији државе уговорне стране или изван ње, који би могли бити штетни по здравље становништва државе уговорне стране;

в) акцидентата који не спадају међу оне наведене у тачки а) овог става који укључују објекте или активности наведене у ставу 2. овог члана и услед којих је дошло или би могло доћи до значајног испуштања радиоактивног материјала; или

г) других акцидентата услед којих је дошло или би могло доћи до значајног испуштања радиоактивног материјала.

2. Објекти или активности поменути у ставу 1. тач. а) и в) овог члана су следећи:

- а) било који нуклеарни реактор, без обзира на то где се налази;
- б) било који други објекат нуклеарног горивног циклуса;
- в) било који објекат за управљање радиоактивним отпадом;
- г) превоз и складиштење нуклеарних горива или радиоактивног отпада;
- д) производња, употреба, складиштење, одлагање и превоз радиоактивних изотопа који се користе у пољопривредне, индустријске, медицинске и са тим повезане научне и истраживачке сврхе;
- ђ) употреба радиоактивних изотопа за производњу енергије у свемирским објектима.

Члан 2.

Обавештавање и информације

У случају радиолошких опасности наведених у члану 1. овог споразума због којих се не може са сигурношћу искључити угрожавање становништва друге уговорне стране, уговорна страна наведена у том члану ће предузети следеће:

- а) одмах обавештава другу уговорну страну која је или би могла бити угрожена како је наведено у члану 1. овог споразума о радиолошкој опасности, природи, времену и тачном месту настанка радиолошке опасности;
- б) одмах доставља другој уговорној страни расположиве информације наведене у члану 3. овог споразума које су потребне за свођење радиолошких последица у држави те уговорне стране на најмању могућу меру.

Члан 3.

Информације које је потребно доставити

1. Информације које се достављају у складу са чланом 2. тачка б) овог споразума обухватиће следеће податке који су на располагању уговорној страни:

- а) природу, време и тачно место настанка догађаја, ако је то прикладно, као и објекат или активност о коме је реч;
- б) претпостављени или утврђени узрок и предвиђени развој догађаја у погледу испуштања радиоактивног материјала;
- в) опште карактеристике испуштања радиоактивног материјала, укључујући природу, вероватни физички и хемијски облик, количину, састав и ефективну висину радиоактивног испуштања;
- г) информације о тренутним и прогнозираним метеоролошким и хидролошким условима које су потребне да би се предвидело ширење и депозиција испуштеног радиоактивног материјала;
- д) резултате мерења садржаја радионуклида у животној средини;
- ђ) резултате мерења садржаја радионуклида у прехранбеним производима, храни за животиње и води за пиће;
- е) предузете или планиране мере заштите;
- ж) предузете или планиране мере информисања јавности;
- з) предвиђено понашање испуштеног радиоактивног материјала кроз време;
- и) извор информација.

2. Информације које су прецизиране у ставу 1. овог члана се у одговарајућим временским размацима допуњавају даљим релевантним информацијама, укључујући оне о развоју ванредне ситуације и њеном предвиђеним или стварном завршетку.

3. Информације прецизиране у ставу 1. овог члана и све његове допуне прослеђују се како је одређено у члану 2. овог споразума све до завршетка ванредне ситуације или док се не сакупи довољно информација за процену стварног стања.

Члан 4.

Сарадња у предузимању мера

1. У случају настанка ситуације наведене у члану 2. овог споразума уговорне стране се договарају, без одлагања, о аранжману за сарадњу која је неопходна за предузимање мера за заштиту здравља и имовине становништва као и за могућу помоћ.

2. Уговорне стране се, поред мера одређених у ставу 1. овог члана, без одлагања договарају о свим даљим мерама.

3. Да би се радиолошке последице у другој држави свеле на најмању могућу меру, уговорна страна која доставља информације у складу са чланом 2. тачка б), одмах ће одговорити другој уговорној страни у мери у којој је то изводљиво, на њен захтев за даљим информацијама или на њен захтев за сарадњу.

Члан 5.

Надлежни органи

1. Надлежни органи за обезбеђење спровођења овог споразума у Републици Србији су министарство надлежно за послове заштите од јонизујућих зрачења и Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије. Надлежни орган за спровођење овог споразума у Мађарској је Мађарски орган за атомску енергију.

2. Надлежни орган у Републици Србији за примање обавештења и информација из чл. 2. и 3. овог споразума је министарство надлежно за ванредне ситуације. Надлежни орган у Мађарској за примање обавештења и информација из чл. 2. и 3. овог споразума је надлежни орган за атомску енергију.

3. Надлежни орган у Републици Србији за давање обавештења и информација из чл. 2. и 3. овог споразума је Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије. Надлежни орган у Мађарској за давање обавештења и информација из чл. 2. и 3. овог споразума је надлежни орган за атомску енергију.

4. Уговорне стране се обавештавају о свакој промени која би могла настати у вези с информацијама из ст. 1, 2. и 3. овог члана.

5. Непосредно након потписивања Споразума надлежни органи се договарају о начину преноса информација. Рад система преноса информација проверава се најмање једном годишње.

Члан 6. Друге информације

1. Уговорне стране се једном годишње међусобно обавештавају о сопственим нуклеарним програмима, о искуствима из рада нуклеарних објеката наведених у члану 1. став 2. тач. а) - в) овог споразума, плановима у случају акцидента изван локације објекта и о правним прописима из области нуклеарне сигурности и радијационе сигурности.

2. Уговорне стране се међусобно обавештавају и о постојећим нуклеарним објектима из става 1. овог члана, о нуклеарним објектима који су у изградњи и који су планирани. Међусобно се размењују следеће информације које обухватају:

а) назив објекта;

б) место и адреса објекта;

в) оператор/носилац лиценце за обављање нуклеарне активности;

г) основни технички подаци о објекту;

д) тренутни статус;

ђ) подаци о снази;

е) основни опис места објекта;

ж) одговарајући подаци за планирање и деловање у случају ванредног догађаја.

3. О другим информацијама о нуклеарним објектима наведеним у ставу 1. овог члана, а које су релевантне за утицај на животну средину, нуклеарну сигурност и радијациону сигурност, расправљаће се на консултативним састанцима у складу са чланом 9. овог споразума.

4. Информације о планираним објектима у складу са ставом 2. овог члана достављају се након што је надлежни орган издао грађевинску дозволу. О предвиђеном почетку рада објекта у изградњи уговорне стране се међусобно обавештавају шест месеци унапред.

Члан 7. Програм мерења

1. Свака уговорна страна на територији своје државе спроводи програм испитивања радиоактивности у животној средини, нарочито у околини нуклеарних објеката из члана 6. став 1. овог споразума.

2. Програм мерења мора да садржи мерења концентрације радионуклида у следећим узорцима: ваздуху (укључујући аеросоле), води за пиће, површинским водама, земљишту, падавинама, прехрамбеним производима и храни за животиње, као и податке о емисијама. Резултати мерења морају бити међусобно поредиви и морају да садрже довољно података за израчунавање процене изложености зрачењу становништва државе уговорне стране.

3. Резултати мерења достављају се другој уговорној страни једном годишње. Код значајних одступања од нормалног стања информације се одмах достављају другој уговорној страни. Уговорна страна доставља допунске податке уколико се то од ње тражи.

Члан 8.

Размена података из система правовремене најаве акцидента

Уговорне стране ће успоставити систем за размену података из својих система правовремене најаве акцидента у року од две године након што овај споразум ступи на снагу, према договору координатора.

Члан 9.

Консултативни састанци

1. Уговорне стране једном годишње одржавају заједнички консултативни састанак, на коме се, пре свега:

- а) процењује примена овог споразума;
- б) разматрају остале информације у складу са чланом 6. овог споразума;
- в) процењују резултати програма мерења у складу са чланом 7. овог споразума;
- г) разматрају и друга актуелна питања нуклеарне сигурности и радијационе сигурности.

2. Уговорне стране се договарају преко координатора о времену, месту и учесницима заједничког консултативног састанка.

3. Уколико је потребно, према договору између координатора, могу се одржати додатни консултативни састанци у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 10.

Координатори

1. Свака уговорна страна одређује једног координатора за спровођење овог споразума, и то:

- а) У Републици Србији: Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- б) У Мађарској: Мађарски орган за атомску енергију.

2. Координатори нарочито:

- а) размењују информације у оквиру сарадње у складу са чл. 6, 7. и 8. овог споразума, осим када се узима у обзир посебан начин информисања;
- б) организују заједничке консултативне састанке према члану 9. овог споразума.

3. Уговорне стране се дипломатским путем обавештавају о евентуалним изменама у одређивању координатора.

Члан 11.

Обавештавање јавности

Садржај информација које је уговорна страна примила од друге уговорне стране у складу са чл. 2, 3, 6, 7. и 8. овог споразума свака уговорна страна може употребити за информисање јавности, ако ту информацију друга уговорна страна није доставила као поверљиву.

Члан 12.
Трошкови

Међусобна размена информација према овом споразуму се не наплаћује. Ако додатне информације захтевају веће трошкове, те трошкове сноси уговорна страна која је тражила допуну.

Члан 13.
Однос према другим међународним споразумима

Овај споразум не утиче на међусобна права и обвезе уговорних страна из постојећих међународних споразума који се односе на питања обухваћена овим споразумом или будућим међународним споразумима.

Члан 14.
Ступање на снагу, трајање и отказивање

1. Овај споразум ступа на снагу тридесетог дана након пријема последње дипломатске ноте којом уговорне стране обавештавају једна другу о испуњености услова за ступање на снагу у складу са националним законодавством.
2. Овај споразум се закључује на неодређено време.
3. Свака уговорна страна може у било ком тренутку отказати овај споразум. Споразум престаје да важи шест месеци од дана када је друга уговорна страна дипломатским путем примила писани отказ.

Сачињено у Београду дана 01.07.2014. године, у два оригинална примерка, на српском, мађарском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају неслагања око његовог тумачења меродаван је текст на енглеском језику.

За Владу Мађарске

Др Миклош Шестак

За Владу Републике Србије

Др Снежана Богосављевић
Бошковић

Члан 3.

О спровођењу овог споразума стара се министарство надлежно за послове заштите од јонизујућих зрачења, регулаторно тело Владе надлежно за послове заштите од јонизујућих зрачења и нуклеарне сигурности и Министарство унутрашњих послова – Сектор за ванредне ситуације.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије према којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Влада је Закључком 05 Број: 018-1545/2014 који је донела на седници одржаној 20. фебруара 2014. године утврдила Основу за закључивање овог споразума и усвојила текст Споразума. Том приликом је овластила проф. др Зорану Михајловић, министра енергетике, развоја и заштите животне средине да, у име Владе потпише Споразум. После парламентарних избора од 16. марта 2014. године дошло је до формирања нове Владе, која је на седници одржаној 26. јуна 2014. године, донела Закључак 05 Број: 018-6632/2014 којим се мења тачка 3. наведеног закључка и, сходно актуелним надлежностима, овластила др Снежану Богосављевић-Бошковић, министра пољопривреде и заштите животне средине, да, у име Владе потпише наведени споразум.

Две стране су се договориле да се, приликом посете председника владе Мађарске, Виктора Орбана, Београду, 1. јула 2014. године потпише Споразум. Сагласно наведеном закључку Владе од 26. јуна 2014. године, Споразум је потписала др Снежана Богосављевић-Бошковић, министар пољопривреде и заштите животне средине. За мађарску страну Споразум је потписао др Миклош Шестак, министар за национални развој Мађарске.

Овим споразумом се уређују питања од значаја за сарадњу у области радијационе и нуклеарне сигурности, за међусобно благовремено обавештавање у случају радиолошке опасности ради заштите становништва држава уговорних страна и животне средине и конкретизује сарадња надлежних органа.

Битне елементе Споразума чини дефинисање начина обавештавања и размене информација, њиховог садржаја и случајева у којима се обавештавање врши (чл. 1, 2. и 3). Споразумом се одређују органи уговорних страна надлежни за његово спровођење, органи који су надлежни за примање и давање обавештења и информација, координатори за спровођење Споразума (чл. 5. и 10), као и динамика и начин договарања садржаја и других битних елемената консултативних састанака (члан 9).

Предмет Споразума је и размена и других релевантних информација (члан 6), размена резултата добијених кроз програм мерења јонизујућих зрачења и одређивања садржаја радионуклида у животној средини, размена података из система правовремене најаве акцидента (чл. 7. и 8), и предузимање мера за заштиту здравља и имовине становништва и свођење радиолошких последица на најмању могућу меру (члан 4). Споразумом се утврђују и услови који се тичу обавештавања јавности, питања трошкова размене информација, однос према другим међународним споразумима (чл. 11–13), начин ступања на снагу Споразума, његово трајање и отказивање (члан 14).

На основу наведеног, закључује се да су разлози за доношење овог закона садржани у тежњи две стране да:

- допринесу унапређењу глобалне радијационе и нуклеарне сигурности;
- допринесу развоју билатералних односа у прекограничној сарадњи и укупних односа две земље;
- да сарадња две земље у области радијационе и нуклеарне сигурности добије потпунији правни оквир и да се створе услови за сарадњу надлежних органа две земље;
- се значајне информације везане за радиолошке опасности, што пре обезбеде како би се прекограничне последице избегле или биле што мање;
- допринесу општој сигурности и заштити становништва држава уговорних страна и животној средини кроз правовремену размену информација и искустава о нуклеарној и радијационој сигурности;
- да се у целини испуне одредбе закључних докумената Конференције о безбедности и сарадњи у Европи и тако јачају пријатељске односе између уговорних страна;
- да се потпуније испуне захтеви који произилазе из Конвенције о раном обавештавању о нуклеарним несрећама (1986) и Конвенције о помоћи у случају нуклеарних несрећа или радиолошких опасности (1986), чије су уговорне стране, као и признатих начела сарадње у оквиру Међународне агенције за атомску енергију, чије су чланице.

III. ДА ЛИ СЕ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРМ СТВАРАЈУ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЊЕГОВО ИЗВРШАВАЊЕ ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

Овим споразумом не стварају се додатне финансијске обавезе за његово извршавање за Републику Србију. Активности из Споразума финансираће се из редовних буџетских средстава.

IV. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Финансијска средства за реализацију овог споразума у 2015. години за ове намене су планирана и извршаваће се у обиму средстава опредељених Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину за субвенционисање Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, раздео Министарства пољопривреде и заштите животне средине, функција 560 – економска класификација 451, у складу са актом Владе о распореду и коришћењу средстава ове апропријације.